

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ - CLASA A IV A

A. Competențele specifice

1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare

1.1. Realizarea de deducții simple pe baza audierii unui text literar sau informativ accesibil

- formularea unor predicții, pe baza unor fragmente de text audiate
- oferirea de concluzii simple pornind de la scurtmetraje animate /fragmente de desene animate
- audierea unor dialoguri amuzante/ interesante și identificarea persoanelor care comunică (numărul și statutul lor, vârsta, preocupările)

1.2. Deducerea sensului unui cuvânt prin raportare la mesajul audiat în contexte de comunicare previzibile

- explicarea sensului cuvântului pornind de la context

1.3. Sesizarea abaterilor din mesajele audiate în vederea corectării acestora

- observarea dezacordului sau a altor abateri

1.4. Manifestarea atenției față de diverse tipuri de mesaje în contexte previzibile

- concursuri pe echipe pentru rezolvarea de sarcini simple/ itemi cu alegere multiplă pornind de la textele audiate
- vizionarea de scurtmetraje animate sau filme scurte pentru copii
- audierea unor scenete/ fragmente de teatru radiofonic pentru copii și realizarea de improvizații pe baza acestora
- notarea unor elemente considerate importante dintr-un scurt text de informare audiat

1.5 Manifestarea interesului pentru receptarea mesajului oral indiferent de perturbările de canal

- jocuri pentru sesizarea semnificației unor mesaje bruiate, trunchiate, articulate defectuos
- activități de grup în care soluționarea temei necesită angajarea verbală a tuturor membrilor

2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

2.1. Descrierea unui personaj dintr-o carte/ dintr-un film /a unui personaj imaginar urmărind un set de repere

- discutarea aspectelor relevante descoperite în text/ carte referitoare la personaj
- realizarea unui portret al personajului folosind diferite modalități de exprimare
- comentarea acestei descrieri de către cel care a realizat-o sau de către un coleg
- participarea la joc de rol pentru a intra în pielea personajului;
- aprecierea interpretării după criterii convenite

2.2. Relatarea unei întâmplări imaginate pe baza unor întrebări de sprijin

- jocuri de imaginație
- inventarea unui alt final la o poveste
- imaginarea unei continuări a unei scene de poveste
- relatarea unor întâmplări având ca suport banda desenată
- exercițiu de imaginație: ne imaginăm

2.3. Prezentarea ordonată logic și cronologic a unui proiect/ a unei activități derulate în școală sau extrașcolar

- discuții referitoare la prezentarea proiectelor în faza inițială și la final
- discutarea unor criterii pentru aprecierea prezentării unor proiecte/ teme
- concurs de prezentări orale pe o temă anunțată cu juriu dintre elevii clasei
- prezentarea în ordine logică, cronologică a unor imagini care corespund momentelor unei întâmplări

2.4. Inițierea și menținerea unei interacțiuni în vederea rezolvării de individuale sau de grup

- jocuri care se bazează pe întrebări reciproce
- proiecte în perechi/ grupuri mici în care elevii stabilesc roluri și derularea activităților
- minidezbateri/ controversa creativă

2.5. Manifestarea interesului pentru participarea la interacțiuni orale

- organizarea unui eveniment în școală/ comunitate
- promovarea unei idei/ a unor produse
- participarea la campanii de susținere/ de atragere a atenției asupra unei probleme
- exprimarea propriilor opinii în legătură cu un fapt cunoscut, o întâmplare trăită, un eveniment public etc.

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

3.1. Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare

3.2. Asocierea elementelor descoperite în textul citit cu experiențe proprii

3.3. Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susține o opinie referitoare la mesajul citit

- minidezbateri pornind de la aspecte interesante ale textului
- realizarea de liste cu aspecte semnificative descoperite în texte și
- clasificarea acestora în funcție de diverse criterii
- rezolvarea unor controverse

3.4. Evaluarea elementelor textuale care conduc la înțelegerea de profunzime în cadrul lecturii

- folosirea metodelor gândirii critice pentru explorarea textelor
- transferarea informațiilor din text într-un tabel și dintr-un tabel într-un text

3.5. Sesizarea abaterilor din textele citite în vederea corectării acestora

3.6. Manifestarea interesului pentru lectura literară și de informare

4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

4.1. Recunoașterea și remedierea greșelilor de ortografie și de punctuație în redactarea de text

4.2. Redactarea unor texte funcționale scurte pe suport de hârtie sau digital

- scrierea unei invitații la o zi de naștere, la un film, la un picnic etc.
- completarea corectă a datelor destinatarului pe un plic/ pe o carte poștală, precum și în format digital

4.3. Redactarea unei descrieri tip portret pe baza unui plan simplu

- descrierea unor animale de companie
- prezentarea unui personaj de poveste/ film/ serial pentru copii
- scrierea unui text scurt pentru a se prezenta cuiva necunoscut

4.4. Povestirea pe scurt a unei secvențe dintr-o poveste/ dintr-un film/desen animat / a unei activități/ a unei întâmplări imaginate/trăite

- relatări în scris pe baza întrebărilor: cine, ce, cum, unde, de ce a făcut...?
- realizarea unui jurnal de lectură care să conțină elementele cheie de prezentare a unei cărți citite și/ sau desene care să ilustreze ceea ce își imaginează
- realizarea unei benzi, îmbinând desenul cu mesajele scrise (individual/ în perechi/ în grup)
- antrenamente de scriere creativă în grup (avansare de idei, selectare de idei, construirea firului narativ, revenire asupra textului)

4.5. Manifestarea interesului pentru scrierea creativă și pentru redactarea de texte informative și funcționale

B. Conținuturile învățării

Funcții ale limbii (acte de vorbire)

- descrierea (de personaje imaginare, de film/ carte)
- relatarea unei întâmplări imaginate
- oferirea de informații referitoare la universul școlii sau extrașcolar
- formularea de solicitări formale și informale
- prezentarea (unor rezultate/ proiecte)
- inițierea și menținerea unui schimb verbal

Textul

- textul pentru lectură are minimum 800 cuvinte
- text literar narativ; text descriptiv de tip portret;
- poezii scurte adecvate nivelului de vârstă
- text de informare și funcțional: afiș, tabele,
- diagramă Venn sau orice alt tip de organizator
- grafic adecvat vârstei, hartă și plan simplu de oraș/traseu turistic etc., carte poștală, invitație;

Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite

- intuirea claselor morfologice – substantiv, adjectiv calificativ, pronume personal, verb
- intuirea numărului, a genului, intuirea persoanei, a timpului
- intuirea relațiilor simple dintre cuvinte: subiect-predicat; *părți de vorbire-părți secundare de propoziție.

Elemente de construcție a comunicării

• Lexicul.

Cuvântul. Cuvintele cu formă diferită și sens asemănător. Cuvintele cu sens opus. Cuvintele cu aceeași formă, dar cu sens diferit. * Polisemia. * Expresii diferite care conțin aceeași formă a unui cuvânt. * Familia lexicală.

• Noțiuni de fonetică.

Despărțirea cuvintelor în silabe.

• Scrierea corectă a cuvintelor.

Utilizarea ortogramelor v-a/va; n-ai/nai; ce-l/cel; nu-l/n-o/nu-i; n-am/n-are/n-ati/n-au etc.

• Semnele de punctuație.

Ghilimelele. *Punctele de suspensie.

• Morfologia.

Verbul. Persoana și numărul. Timpul: prezent, trecut (toate formele), viitor (forma literară). Funcția sintactică: predicat verbal. Probleme de ortografie și de ortoepie a verbelor "a fi" și "a lua", „a așeza”.

Substantivul. Felul. Genul. Numărul. Funcția sintactică.

Pronumele. Pronumele personal. Numărul. Persoana. Genul. Pronumele personal de politețe. Funcția sintactică.
Adjectivul. Acordul adjectivului în gen și număr cu substantivul pe care îl determină. Funcția sintactică.
Poziția adjectivului față de substantiv în propoziție. Ortografia adjectivelor terminate în "-iu".

- **Sintaxa propoziției.**

Propoziția. Propoziția simplă și propoziția dezvoltată. *Propoziția enunțiativă, interogativă, exclamativă – afirmativă/negativă.

Predicatul verbal.

Subiectul. Subiectul simplu și *subiectul multiplu. Părțile de vorbire prin care se exprimă subiectul (substantiv, pronume personal, * verb). Acordul predicatului cu subiectul.